

Odluka kojom se ograničava obim zabrane obavljanja javne funkcije u Odlukama visokog predstavnika o smjenjivanju zvaničnika

Koristeći se ovlaštenjima koja su visokom predstavniku data u članu V Aneksa 10 (Sporazum o implementaciji civilnog dijela Mirovnog ugovora) Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, prema kojem je visoki predstavnik konačni autoritet u zemlji za tumačenje gore navedenog Sporazuma o implementaciji civilnog dijela Mirovnog ugovora; i posebno uzevši u obzir član II 1. (d) istog Sporazuma prema kojem visoki predstavnik “pomaže, kada ocijeni da je to neophodno, u rješavanju svih problema koji se pojave u vezi sa implementacijom civilnog dijela Mirovnog ugovora”;

Pozivajući se na stav XI.2 Zaključaka sa Konferencije za implementaciju mira održane u Bonu 9. i 10. decembra 1997. godine, u kojem je Vijeće za implementaciju mira pozdravilo namjeru visokog predstavnika da iskoristi svoj konačni autoritet u zemlji u vezi sa tumačenjem Sporazuma o implementaciji civilnog dijela Mirovnog ugovora, kako bi pomogao u iznalaženju rješenja za probleme u skladu sa gore navedenim “donošenjem obavezujućih odluka, kada ocijeni da je to neophodno”, o određenim pitanjima, uključujući i (prema tački (c) stava XI.2) “mjere kojima se obezbjeđuje implementacija Mirovnog sporazuma na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine i njenih entiteta, kao i nesmetano funkcioniranje zajedničkih institucija”;

Konstatirajući da je, na osnovu Dejtonskog mirovnog sporazuma

i zaključaka, visoki predstavnik koristio svoja ovlaštenja da smijeni dužnosnike sa javnih funkcija u stotinu šezdeset (160) slučajeva;

Podsjećajući da je Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda u više navrata potvrdilo svojim rezolucijama donesenim na osnovu poglavlja VII Povelje Ujedinjenih naroda da uloga visokog predstavnika kao konačnog autoriteta u zemlji u pogledu provedbe Aneksa 10. Dejtonskog mirovnog sporazuma uključuje «ovlaštenje za donošenje obavezujućih odluka kada ocijeni da je to neophodno o pitanjima koja je Vijeće za provedbu mira razmatralo u Bonnu 9. i 10. decembra 1997. godine» (Vidi, npr. S/ RES /1247(1999), S/ RES /1305(2000), S/ RES /1357(2001), S/ RES /1396(2002) ili S/ RES /1491(2003)), («Rezolucije»),

Uvjeran da se korištenje tih ovlaštenja pokazalo i da se i dalje pokazuje neophodno u sprječavanju opstrukcije provedbe Dejtonskog mirovnog sporazuma;

Imajući na umu, međutim, da sankcija smjenjivanja sa funkcije koja je izrečena zvaničnicima na osnovu ovlaštenja koja ima visoki predstavnik predstavlja vanrednu mjeru koja utiče na određena prava osobe koja je u pitanju, i da, budući da je sveobuhvatnog karaktera, ovakva sankcija može biti opravdana samo ako se: (1) smatra privremenim sredstvom, primjenjuje u jednom periodu i važi za jedan period u kojem služi unapređenju legitimnih ciljeva utvrđenih u Dejtonskom mirovnom sporazumu i zaključcima; i (2) donosi odmjereno i promišljeno, nakon detaljnog razmatranja svih relevantnih činjenica i faktora;

Konstatirajući zaključke Vijeća za opće poslove i vanjske odnose Vijeća Evropske unije u kojem je ono «pozdravilo napredak koji je Bosna i Hercegovina postigla za deset godina od kraja rata, (...) s radošću pozdravilo činjenicu da je napredak koji je Bosna i Hercegovina postigla sada omogućio (Evropskoj) Komisiji da da preporuku za početak pregovora o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju» i «ovlastilo

Komisiju da započne pregovore u najkraćem roku»;

Ubijeden da početak pregovora o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju označava historijski prag koji će, kad bude pređen, omogućiti Bosni i Hercegovini da se pridruži zajednici evropskih država, kao i pružiti nove instrumente i mehanizme za prevazilaženje zaostalog nasljeđa rata;

Konstatirajući takođe u vezi s tim izjavu Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira izdatu u junu 2005. godine u kojoj izražava svoju «namjeru da nastavi proces prenosa nadležnosti na vlasti Bosne i Hercegovine (...). Krajnja tačka ovog procesa će predstavljati važan korak u razvoju Bosne i Hercegovine – to će biti trenutak u kojem će Bosna i Hercegovina preuzeti odgovornost za svoju sudbinu u svoje ruke i krenuti naprijed putem koji vodi ka integraciji u Evropsku uniju»;

Podsjećajući da sve odluke o smjenjivanju zvaničnika sa njihovih javnih funkcija takođe uključuju i zabranu obavljanja javne funkcije u budućnosti;

Duboko uvjeren da je zabrana tako velikog obima bila neophodna kako bi se odgovorilo na izazove koji su stajali pred Bosnom i Hercegovinom u njenom nastojanju da vrati mir, izgradi institucije, objedini državni identitet, premosti etničke podjele i djeluje u pravcu regionalne integracije, i to sve ubrzanim tempom da bi se prevazišao retrogradni zamah prošlosti ove države, ali podjednako uvjeren da takvu zabranu ubuduće treba izricati odmjereno budući da Bosna i Hercegovina pokazuje sve veću političku zrelost, između ostalog, pristupanjem pregovorima sa Evropskom unijom;

Pozdravlajući činjenicu da je Bosna i Hercegovina postigla veliki napredak u tom smislu, što dokazuje započinjanje pregovora o stabilizaciji i pridruživanju;

Priznajući da se, s obzirom na ovaj napredak, privremena vanredna mjera kojom se smijenjenim zvaničnicima zabranjuje učešće u javnom životu mora preispitati i revidirati kako bi

se osiguralo da predstavlja kontinuirani odgovor na aktuelne okolnosti i da bude u skladu sa njima;

Izvršivši ovo preispitivanje i revidiranje i zaključivši da, uz određena ograničenja, zabranu koja je izrečena smijenjenim zvaničnicima treba ukinuti («ukidanje zabrane»);

Imajući na umu dato treba posmatrati kao dalji korak u liberalizaciji dosadašnjih smjenjivanja, što je u skladu sa progresivnom normalizacijom Bosne i Hercegovine sada kada ona ulazi u evropske procese, može se smatrati testom za političare Bosne i Hercegovine i kao takav, predstavlja proces koji se u narednom periodu može ili proširiti ili vratiti na početak, prema rezultatima;

Ističući, međutim, da se ukidanje zabrane ne odnosi na zvaničnike koji su smijenjeni sa svoje funkcije zbog onemogućavanja napora Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju («MKSJ»), naročito u slučaju optuženih za ratne zločine Radovana Karadžića i Ratka Mladića;

Uvjeren da je ovo ograničenje ukidanja zabrane nužno kao rezultat sljedećih faktora: (1) bezrezervna saradnja sa MKSJ-om neophodna je radi dalje obnove, pomirenja i integracije zemlje; (2) napredak Bosne i Hercegovine u tom smislu nije bio toliko značajan kao u drugim oblastima i (3) vraćanje tih osoba u javni život još uvijek predstavlja prijetnju da se unazade nedavno postignuti ograničeni pomaci;

S obzirom da je Vijeće za opće poslove i vanjske odnose Vijeća Evropske unije u svojim prethodno navedenim zaključcima ponovilo ovaj zaključak podvlačeći potrebu za ubrzanom i intenzivnom saradnjom sa MKSJ-om kao preduvjet za brzo i zadovoljavajuće zaključivanje pregovora o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju;

Uvjeren takođe da je razvoj u sigurnosnom sektoru ove zemlje još uvijek nedovoljno stabilan da bi jamčio dalje isključivanje smijenjenih zvaničnika iz tih osjetljivih

područja vlasti;

Konstatirajući, konkretno, potrebu za daljom ključnom reformom u ovom sektoru i izrazitu mogućnost da bi te reforme bile u ozbiljnoj opasnosti ako bi se ponovno povjerile na upravljanje onima koji su dokazano vršili opstrukcije reformi;

Zaključujući stoga da se ovim obimom ukidanja zabrana neće omogućiti ili dozvoliti profesionalni angažman smijenjenih zvaničnika u sektoru sigurnosti;

Imajući u vidu daje proces liberalizacije dosadašnjih smjenjivanja stalan proces i da je još uvijek suviše rano dozvoliti osobama koje su smijenjene da zauzimaju više rukovodeće položaje u državnoj službi na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini;

I dalje svjestan potrebe da se u odgovarajućoj mjeri uspostavi ravnoteža javnog dobra sa pravima pojedinaca i potrebe da politika ide u korak s promjenama u političkim okolnostima;

Iz prethodno utvrđenih razloga visoki predstavnik ovim donosi sljedeću:

ODLUKU KOJOM SE OGRANIČAVA OBIM ZABRANE OBAVLJANJA JAVNE FUNKCIJE

U ODLUKAMA VISOKOG PREDSTAVNIKA O SMJENJIVANJU ZVANIČNIKA

Član 1.

(1) Izuzetno od odredaba odluke visokog predstavnika kojom se određenoj osobi zabranjuje obavljanje javne funkcije, ovom Odlukom se osobama na koje se odnose takve odluke daje pravo da se prijave i, ako budu postavljene, obavljaju dužnosti na radnim mjestima u organima državne službe na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini, ukoliko se ovom Odlukom drugačije ne odredi.

(2) U smislu ove Odluke, pod «organima državne službe» u stavu 1. ovog člana podrazumijevaju se:

a) Institucije Bosne i Hercegovine iz člana 1. *Zakona o državnoj službi u Institucijama Bosne i Hercegovine* («Službeni glasnik BiH», br. 12/02, 19/02, 8/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05);

b) organi državne službe iz člana 1. *Zakona o državnoj službi u Federaciji Bosne i Hercegovine* («Službene novine F BiH», br. 29/03, 23/04, 39/04, 54/04) i organi iz člana 74. tog zakona;

c) organi iz člana 2. *Zakona o administrativnoj službi u upravi Republike Srpske* («Službeni glasnik RS», br. 16/02, 62/02, 38/03, 42/04) i administrativne službe jedinica lokalne samouprave iz *Zakona o lokalnoj samoupravi Republike Srpske* («Službeni glasnik RS», br. 101/04, 42/05);

d) organi Brčko Distrikta definirani kao «organi uprave» u skladu sa članom 2. *Zakona o javnim službenicima i namještenicima* («Službeni glasnik Brčko Distrikta», br. 41/04, 20/05).

(3) U smislu ove Odluke, pod «radnim mjestom» iz stava 1. ovog člana podrazumijevaju se samo mjesta koja se popunjavaju putem javnog natječaja prema važećim zakonima.

Član 2.

Na nivou Bosne i Hercegovine, pravo utvrđeno u stavu 1. člana 1. ove odluke ne odnosi se na sljedeća radna mjesta:

a) sve vrste radnih mjesta u Ministarstvu sigurnosti Bosne i Hercegovine, Ministarstvu odbrane Bosne i Hercegovine, Državnoj agenciji za istrage i zaštitu Bosne i Hercegovine, Državnoj graničnoj službi Bosne i Hercegovine, Uredu za saradnju sa Interpolom, Obavještajno-sigurnosnoj agenciji Bosne i Hercegovine, Oružanim snagama Bosne i Hercegovine i svim ostalim agencijama, tijelima ili jedinicama nadležnim za

poslove vezane za javnu sigurnost, odbranu i obavještajne poslove;

b) sva rukovodeća radna mjesta u državnoj službi iz tačke a) stava 1. člana 7. Zakona o državnoj službi u Institucijama Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH», 12/02, 19/02, 8/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05), to jest radno mjesto sekretara, sekretara sa posebnim zadatkom, pomoćnika ministra, pomoćnika direktora i glavnog inspektora.

Član 3.

U Federaciji Bosne i Hercegovine, što uključuje nivo Federacije, kantona, gradova i općina, pravo utvrđeno u stavu 1. člana 1. ove odluke ne odnosi se na sljedeća radna mjesta:

a) sve vrste radnih mjesta u ministarstvima unutrašnjih poslova u Federaciji Bosne i Hercegovine, Ministarstvu odbrane Federacije Bosne i Hercegovine i svim ostalim agencijama, tijelima ili jedinicama nadležnim za poslove vezane za javnu sigurnost;

b) sva rukovodeća radna mjesta iz tačke a) stava 1. člana 6. Zakona o državnoj službi u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Federacije BiH", No. 29/03, 23/04, 39/04, 54/04) to jest rukovodilac samostalne uprave i samostalne ustanove, sekretar organa državne službe, rukovodilac uprave i ustanove koje se nalaze u sastavu ministarstva, pomoćnik rukovodioca organa državne službe, te glavni federalni i glavni kantonalni inspektori.

Član 4.

Na nivou Republike Srpske, pravo utvrđeno u stavu 1. člana 1. ove Odluke ne odnosi se na sljedeća radna mjesta:

a) sve vrste radnih mjesta u Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Srpske, Ministarstvu odbrane Republike Srpske i svim ostalim agencijama, tijelima ili jedinicama

nadležnim za poslove vezane za javnu sigurnost;

b) sva radna mjesta u državnoj službi iz stava 1. člana 32. *Zakona o administrativnoj službi u upravi Republike Srpske* ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 16/02, 62/02, 38/03, 42/04) tj. pomoćnik ministra, sekretar ministarstva, rukovodilac upravne organizacije, zamjenik i pomoćnik rukovodioca upravne organizacije te inspektor koji rukovodi inspektoratom ili inspektor koji rukovodi poslovima koji se odnose na inspekciju nad provođenjem zakona i drugih propisa Republike Srpske;

c) sva radna mjesta na nivou lokalne samouprave u Republici Srpskoj iz *Zakona o lokalnoj samoupravi* Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 101/04, 42/05) tj. sekretar Skupštine jedinice lokalne samouprave, načelnik odjeljenja i šef odsjeka.

Član 5.

Na nivou Brčko Distrikta, pravo utvrđeno u stavu 1. člana 1. ove Odluke ne odnosi se na sljedeća radna mjesta:

a) sve vrste radnih mjesta u Policiji Brčko Distrikta i svim ostalim agencijama, tijelima ili jedinicama nadležnim za poslove vezane za javnu sigurnost;

b) sva rukovodeća radna mjesta u državnoj službi u Brčko Distriktu uključujući:

i) radna mjesta iz tačke 1) stava 1. člana 8. *Zakona o javnim službenicima i namještenicima* Brčko Distrikta ("Službeni glasnik Brčko Distrikta", br. 41/04, 20/05) tj. rukovodeći javni službenici I-IV kategorije;

ii) radna mjesta direktora Uprave prihoda Distrikta, direktora Poreske uprave i rukovodilaca svih ostalih jedinica i odjela u upravi Brčko Distrikta.

Član 6.

Pravo utvrđeno u stavu 1. člana 1. ove Odluke ne odnosi se na radno mjesto odnosno mjesta sa kojeg je osoba smijenjena Odlukom visokog predstavnika.

Član 7.

Ova Odluka se ni na koji način i ni u kakvom vidu ne primjenjuje, bilo neposredno ili posredno, na bilo koju osobu na koju se odnosi odluka visokog predstavnika o zabrani obavljanja javnih funkcija iz razloga koji su neposredno ili posredno vezani za nepostojanje saradnje sa Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju.

Član 8.

Prilikom prijavljivanja na radno mjesto u organu državne službe na koje ima pravo u skladu sa odredbama ove Odluke, osoba je dužna pismeno obavijestiti organ zadužen za postavljenje i organ zadužen za izbor o činjenici da se na nju odnosila odluka visokog predstavnika kojom joj se zabranjuje obavljanje javne funkcije i druge funkcije obuhvaćene navedenom odlukom, i dužna je proslijediti primjerak te odluke navedenom organu i/ili organima.

Član 9.

Radi otklanjanja svake sumnje, ova Odluka se ni na koji način i ni u kakvom vidu ne primjenjuje na:

- a) svaki položaj u zakonodavnom organu na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini na koji se bira neposredno ili posredno;
- b) svaku izvršnu funkciju na svim nivoima vlasti uključujući članove Predsjedništva, predsjednike, potpredsjednike, predsjedavajućeg Vijeća ministara, premijere, ministre, zamjenike ministara, gradonačelnike i načelnike općina, zamjenike gradonačelnika i zamjenike načelnika općina i članove vlade Brčko Distrikta;

c) savjetnike osobama na položajima i funkcijama iz tačke a) ili b) ovog stava, osim ako se ova mjesta popunjavaju putem javnog natječaja.

Član 10.

Radi otklanjanja svake sumnje, ova Odluka nema povratno dejstvo. Ova Odluka samo omogućava osobama na koje se odnosi da se od dana njenog donošenja prijavljuju i, ako budu postavljene, obavljaju dužnosti na radnim mjestima iz ove Odluke. Ova Odluka ni izričito niti upućivanjem ne daje pravo da osobe nastave vršiti poslove na radnim mjestima na kojima su se nalazile u suprotnosti sa bilo kojom odlukom o smjenjivanju i pratećom zabranom.

Član 11.

Ova Odluka stupa na snagu odmah i odmah se objavljuje u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine, Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine, Službenom glasniku Republike Srpske i Službenom glasniku Brčko Distrikta.

Sarajevo, 28. novembar 2005.

*Paddy Ashdown
Visoki predstavnik*